

- *доведено*, що реалізація змісту державно-громадського управління закладами загальної середньої освіти на засадах суб'єктної державно-громадської партнерської взаємодії полягає у конструктивній співпраці державних органів, громадських організацій, приватного сектора на взаємовигідних умовах;
- *проаналізовано* практику реалізацій технологій та механізмів державно-громадського управління на правових засадах державно-приватного партнерства у сфері освіти.

СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКО-ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

*О.М. Онаць,
кандидат педагогічних наук,
старший науковий співробітник*

В українському суспільстві зростає потреба в запровадженні державно-громадського управління в системі освіти та закладах освіти. Воно має бути спрямоване на істотні системні зміни в меті, завданнях, змісті і результатах управління, активізації та систематизації роботи щодо формування реально нової спільноти – громадянського суспільства, здатного до осмислення сутності оновлення форми управління, його змісту, методів, а також готового до співуправління на дитино(людино)центристських та довірчих засадах партнерської взаємодії[1;2;3;].

Під час проведення дослідження *з'ясовано*, що в умовах розвитку місцевого самоврядування у системі освіти відбуваються певні позитивні зміни в реалізації державно-громадського управління (надалі - ДГУ) закладами загальної середньої освіти (надалі-ЗЗСО), впроваджуються нові підходи, новий зміст, технології та механізми співпраці на засадах партнерської взаємодії; налагоджується державно-громадське та державно-приватне партнерство; суб'єктами управління закладів освіти є органи громадського учнівського самоврядування, батьківської громадськості, педагогічних працівників, місцевої громади, представники громадського та приватного секторів (роботодавці, представники бізнесу, спонсори, меценати тощо), представники влади та органів місцевого самоврядування; активнішим стає громадський та приватний сектор в ЗЗСО; керівники закладів освіти зацікавлені в партнерській взаємодії, адже заклади освіти стають рівноправними партнерами, а не прохачами; розширюється співпраця і взаємодія у виконанні спільних рішень та завдань, що розв'язуються на засадах державно-партнерської взаємодії; покращується взаємодія з органами управління територіальних громад; підвищується увага громад та органів місцевого самоврядування до якості освіти та ресурсного забезпечення ЗЗСО; зростає відповідальність всіх учасників освітнього та управлінського процесів за якість освіти та ухвалені управлінські рішення.

Завдяки партнерській взаємодії, допомозі партнерів упроваджуються інноваційні технології управління та співуправління, управлінські інформаційно-комунікаційні системи, сучасні інформаційні сервіси та платформи. Результатами співпраці та взаємодії на засадах партнерства є зміцнення навчально-матеріальної бази закладів освіти; встановлюються доплати та премії органів місцевого самоврядування з метою стимулювання педагогічних працівників і учнів. Ефективності ДГУ на засадах партнерської взаємодії, на думку респондентів, сприяє демократичний стиль керівництва в ЗЗСО; розвиток лідерських та партнерських якостей керівників та інших суб'єктів; опанування суб'єктами управління системою знань, певних навичок, готовності до міжособистісної взаємодії.

Разом з тим, виявлено і окреслено проблеми у реалізації ДГУ на засадах партнерської взаємодії: заклади освіти мають підпорядкованість різним структурам (відділам освіти РДА чи органам місцевого самоврядування громад); не подолано проблеми трансформації управління освітою від адміністративно-бюрократичного, планово-централізованого до державно-громадського на засадах демократії та партнерської взаємодії на практиці; не розмежовано функції управління на різних рівнях, їх дублювання, не відбулося зменшення обсягів звітності; недостатнім є розроблення, обґрунтування та впровадження у сфері освіти інноваційних моделей ДГУ, які передбачають активну участь самоврядних організаційних структур; делегування повноважень і відповідальності на нижчі рівні управління освітою; пасивність громадських структур; небажання втручатися в проблеми освіти, інертність; частина керівників не готові повною мірою працювати з громадськістю на засадах ідей партнерської взаємодії.

Дослідження показує, що необхідна підготовка суб'єктів управління до реалізації державно-громадського управління на засадах партнерської взаємодії, щоб воно було ефективним.

Ключові слова: державно-громадське управління, партнерська взаємодія, заклад освіти, громадський і приватний сектор, місцеве самоврядування.

ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ

Л.М. Калініна,

доктор педагогічних наук, професор

Теоретичний аналіз наукового доробку вітчизняних і зарубіжних учених (В. Грабовський, В. Кремень, Н. Лісова, В. Маслов, Л. Назаренко, Л. Парашенко, О. Пастовенський, О.Топузов) надав змогу *з'ясувати*, що державно-громадське управління в сфері освіти на людиноцентристських засадах партнерської взаємодії потребує: визначення сутності цього феномену та розкриття специфіки його організації; конкретизації терміносистеми для його пізнання та ефективної реалізації на практиці; розгляду на загальнонауковому рівні методологічного